

تبیین و تحلیل بیانات مقام معظم رهبری در دفاع مقدس دوازده‌روزه

حجت‌الاسلام والمسلمین حجت حسینی*

اشاره

در بامداد ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ ملت ایران با یکی از مهم‌ترین رخداد‌های سیاسی - امنیتی سال‌های اخیر، یعنی جنگ دوازده‌روزه مواجه شد. این نبرد با وجود زمان کوتاه، از دیدگاه تحولات و گستره تأثیرات، جایگاهی فراتر از بسیاری بحران‌های منطقه‌ای و بین‌المللی را به خود اختصاص داد.

رژیم صهیونیستی با پشتیبانی کامل سیاسی و نظامی قدرت‌های جهانی از جمله ایالات متحده، میدان نبردی را ترتیب داد که هدف نهایی آن فقط نابودی ایران نبود، بلکه تلاش برای شکل‌دهی به نظم جدید در منطقه بر اساس اراده استکبار بود. با این حال، آنچه محاسبات دشمن را بر هم زد، حضور و هدایت قاطعانه و هوشمندانه رهبر معظم انقلاب در این میدان بود. این نوشتار درصدد تبیین محورهای اساسی پیام‌های رهبر معظم انقلاب در دفاع مقدس دوازده‌روزه است.

وفاداری مردم

وفاداری مردم به انقلاب اسلامی، یکی از ستون‌های اصلی بقای نظام و شکست نقشه‌های دشمن در بحران‌های گوناگون بوده است. مردم در سیره امامین انقلاب نه تنها ابزار تحقق اهداف سیاسی نیستند، بلکه محور اصلی در فرایند انقلاب و حکومت‌سازی به شمار می‌آیند. رهبر معظم انقلاب در تبیین این رویکرد، تأکید می‌کنند امام خمینی رحمه‌الله مانند پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله، مخاطب اصلی خود را توده مردم قرار داد، نه نخبگان یا مدعیان سیاسی. ایشان می‌فرمایند: «اگر

* سطح سه حوزه علمیه قم و پژوهشگر.

امام مثل سیاست‌بازان به سراغ برگزیدگان، زبندگان، سابقه‌داران و مدعیان می‌رفت، یقیناً شکست می‌خورد.^۱

در جنگ دوازده‌روزه یکی از محاسبات اصلی رژیم صهیونیستی، امید به گسست بین مردم و حاکمیت بود. دشمن با اتکا به مشکلات اقتصادی و برخی نارضایتی‌های موجود، چنین پنداشته بود که مردم ممکن است موضعی همسو با آنها اتخاذ کنند. اما این گمانه به سرعت باطل شد. رهبر انقلاب در نخستین پیام خود پس از حمله دشمن، با اتکا به وفاداری بارها آزموده‌شده، فرمودند: «ملت هم پشتیبان ماست، پشتیبان نیروهای مسلح است و جمهوری اسلامی به اذن الهی بر رژیم صهیونیستی فایق خواهد شد».^۲ این سخن، نه شعاری احساسی، بلکه مبتنی بر شناختی عمیق از مردم ایران بود؛ همان مردمی که امام خمینی در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷، مشروعیت دولت آینده را به پشتیبانی آنان گره زد و فرمود: «من به پشتیبانی این ملت، دولت تعیین می‌کنم».^۳ این ایمان ریشه‌دار به وفاداری مردم، برخاسته از نگاهی توحیدی به سنت‌های الهی است. در منطق قرآن، پیروزی از آن کسانی است که هم به نصرت خداوند امیدوار باشند و هم به قدرت مردمی که در راه حق ایستاده‌اند: «هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِنَصْرِهِ وَ بِالْمُؤْمِنِينَ»^۴ و همین‌هاور پیامبر اسلام ﷺ را در سخت‌ترین شرایط کفایت می‌کرد: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَ مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ: ای پیامبر، خدا و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، [از نظر حمایت و پشتیبانی] برای تو بس است».^۵

پاسخ کوبنده

در منطق قرآن و سیره معصومان (علیهم‌السلام)، با دشمن متجاوز باید با پاسخ کوبنده روبرو شد. امیرالمؤمنین علی (علیه‌السلام) می‌فرماید: «رُدُّوا الْحَجَرَ مِنْ حَيْثُ جَاءَ، فَإِنَّ الشَّرَّ لَا يَدْفَعُهُ إِلَّا الشَّرُّ: سنگ را

۱. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۱۴ خرداد ۱۳۶۱؛ در:

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=1518>.

۲. همان، ۲۳ خرداد ۱۴۰۴؛ در:

<https://farsi.khamenei.ir/amp-content?id=60432>.

۳. سیدروح‌الله موسوی خمینی، صحیفه امام، ج ۶، ص ۱۶.

۴. «اوست کسی که تو را با یاری خود و به وسیله مؤمنان نیرومند ساخت» (انفال: ۶۲).

۵. انفال: ۶۴.

از همان جایی که پرتاب شده، بازگردانید؛ چراکه بدی را جز بدی دفع نمی‌کند».^۱ به این منطق در آیات متعددی از قرآن نیز تأکید شده است. خداوند متعال در خطاب به پیامبر ﷺ می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ: ای پیامبر، با کافران و منافقان جنگ کن و بر آنان سخت بگیر. و جایگاهشان دوزخ است و بد بازگشت‌گاهی است».^۲ در آیه‌ای دیگر به مؤمنان دستور می‌دهد: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاغْلُظُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ: ای اهل ایمان، با کافرانی که هم‌جوار شما هستند، نبرد کنید؛ و آنان باید در شما سرسختی و شدت یابند. و بدانید که خدا با پرهیزکاران است».^۳ زیرا دشمنی که به مرز جنایت می‌رسد، تنها زبان قدرت را می‌فهمد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز در جریان جنگ دوازده‌روزه با تأسی به همین منطق دینی، در نخستین پیام خود فرمودند: «باید با قدرت عمل کرد و ان‌شاءالله با قدرت عمل خواهد شد و با آنها مماشاتی نخواهیم کرد. زندگی برای آنها تلخ خواهد شد، بدون تردید ... ما به آنها اجازه نخواهیم داد از این جنایت به سلامت بیرون روند».^۴ این پیام بیان‌کننده همان آموزه قرآنی است که دشمن متجاوز باید از شما پاسخ کوبنده ببیند.

در سیره پیامبر ﷺ نیز نمونه‌های آشکاری از پاسخ کوبنده در برابر خیانت دشمن دیده می‌شود؛ برای مثال پس از آنکه طایفه یهودی بنی‌نضیر در ظاهر برای پرداخت دیه با پیامبر اعلام همکاری کردند، پیامبر ﷺ برای گرفتن دیه به آنان مراجعه کرد. کعب بن اشرف از سران بنی‌نضیر، وانمود کرد قصد پذیرایی دارد، اما درواقع قصد ترور پیامبر را داشت. جبرئیل پیامبر را آگاه کرد؛ پیامبر نیز بی‌درنگ به مدینه بازگشت و پس از آن به نمایندگی خود فرمود تا به بنی‌نضیر اعلام کند: «خداوند مرا از توطئه شما آگاه کرده است؛ یا شهر را ترک کنید یا آماده جنگ باشید». درنهایت آنها بدون درگیری تسلیم شدند و مدینه را ترک کردند.^۵ قرآن درباره این رخداد می‌فرماید: «هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ: اوست که

۱. محمد بن حسین شریف‌الرضی، نهج‌البلاغه، حکمت ۳۱۴.

۲. تحریم: ۹.

۳. توبه: ۱۲۳.

۴. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۲۳ خرداد ۱۴۰۴؛ در:

<https://farsi.khamenei.ir/amp-content?id=60432>.

۵. علی بن ابراهیم قمی، تفسیر قمی، ج ۲، ص ۳۵۹.

کافران از اهل کتاب را در نخستین بیرون راندن دسته جمعی از خانه هایشان بیرون راند.^۱ در مقابل، ترک پاسخ کوبنده و تساهل در برابر جنایت دشمن، همواره به فاجعه منجر شده است. جنایت های بُسر بن اُبی اُرطاة که به قتل، غارت و کشتار بیش از سی هزار نفر انجامید، نمونه ای تلخ از نتیجه تسامح در برابر دشمن است. خبر این جنایت که به کوفه رسید، امام علی علیه السلام با اندوه و خشم مردم را فراخواند، اما آنها از جهاد سر باز زدند.^۲ حضرت در خطبه ای فرمود: «أَمَّا وَاللَّهِ لَوَدِدْتُ أَنَّ لِي بِكُمْ أَلْفَ فَارِسٍ مِنْ بَنِي فَرَّاسٍ بَنِ غَنَمٍ: به خدا سوگند، دوست داشتم به جای شما، هزار سوارکار از قبیله بنی فراس بن غنم در اختیار داشتم».^۳ این تجربه ها نشان می دهد که در برابر دشمن خیث و مهاجم، پاسخ کوبنده تنها راه است؛ همان گونه که قرآن و سیره نبوی و علوی بر آن تأکید دارند.

موقعیت شناسی

از جمله مؤلفه های برجسته در بیانات رهبر انقلاب در پیام دوم ایشان، تأکید ویژه بر موقعیت شناسی و درک درست شرایط از سوی ملت ایران بود.^۴ حضور پرشور و به موقع مردم در مراسم باشکوه عید غدیر، نمازهای جمعه و راهپیمایی های گسترده در بحبوحه جنگ، جلوه ای از آگاهی و حضور مسئولانه ملت در لحظه ای حساس و تعیین کننده بود؛ حضوری که پیام روشنی به دشمن مخابره کرد و او را به عقب نشینی و پذیرش آتش بس واداشت.

رهبر انقلاب در تحلیل واقعه کربلا، تفاوت میان شهدای کربلا و توایین را نیز در عنصر «موقعیت شناسی» می دانند. به تعبیر ایشان، هرچند هر دو گروه در راه خدا به شهادت رسیدند، آنچه شهیدان کربلا را به اوج قله انسانیت رساند، پاسخ به موقع به دعوت امام حسین علیه السلام بود؛^۵ در حالی که اثرگذاری توایین با وجود جمعیتی چند برابر شهدای کربلا، به سبب تأخیر در اجابت دعوت، مقایسه شدنی با شهیدان کربلا نیست.

۱. حشر: ۲.

۲. ابراهیم بن محمد ثقفی، ترجمه الغارات، ص ۲۳۵ - ۲۴۵.

۳. محمد بن حسین شریف الرضی، نهج البلاغه، خطبه ۲۵.

۴. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت الله العظمی خامنه ای، ۲۸ خرداد ۱۴۰۴؛ در:

<https://khl.link/f/60462>.

۵. همان، ۸ شهریور ۱۳۷۸؛ در:

<https://khl.link/f/4200>.

رهبر انقلاب در بیان خاطره‌ای به موقعیت‌شناسی حضرت امام خمینی علیه السلام در روزهای حساس پیروزی انقلاب اسلامی اشاره می‌کنند. ایشان نقل می‌کنند امام تنها دو روز پس از ورود به کشور، در جلسه شورای انقلاب، پیگیر تشکیل دولت جدید بودند.^۱ همچنین در روز بیست‌ویکم بهمن ۱۳۵۷، هم‌زمان با اعلام حکومت نظامی از سوی رژیم پهلوی، حضرت امام در تصمیمی سرنوشت‌ساز، مردم را به حضور در خیابان‌ها فراخواندند و اعلام کردند: «اعلامیه حکومت نظامی امروز، خدعه و خلاف شرع است و مردم به هیچ‌وجه به آن اعتنا نکنند».^۲ در برابر نگرانی برخی از یارانشان، از جمله آیت‌الله طالقانی که از احتمال وقوع کشتار عمومی بیم داشتند، امام به صراحت پاسخ دادند: «اگر این تکلیف الهی باشد، شما چه می‌گویید؟».^۳ رهبر انقلاب فرمودند اگر امام در آن لحظه این تصمیم را نمی‌گرفت و مردم در خانه‌های خود می‌ماندند، اول امام و بقیه ساکنان مدرسه رفاه را می‌کشتند و بعد به کشتار پانصد هزار نفر مردم در تهران می‌پرداختند و قضیه را تمام می‌کردند.^۴

در نتیجه، آنچه در این مقاطع تاریخی موجب پیروزی در برابر توطئه‌های پیچیده شد، نه تنها قدرت نظامی یا امکانات، بلکه تشخیص صحیح موقعیت و تصمیم‌گیری شجاعانه و به موقع بود؛ عاملی که امروز نیز رمز خنثی‌سازی توطئه‌های است.

جهاد تبیین همگام با جهاد نظامی

یکی از راهبردهای دشمن صهیونیستی در جنگ دوازده روزه، بهره‌گیری هم‌زمان از جنگ نظامی و تبلیغاتی بود. رسانه‌های بین‌المللی با وارونه‌نمایی حقیقت، ایران را کشور تهدیدکننده صلح جهانی معرفی می‌کردند و از رژیم صهیونیستی تصویر مدافعی مظلوم ارائه می‌دادند. در چنین فضایی، رهبر معظم انقلاب بر ضرورت مقابله با این موج تبلیغاتی تأکید کردند و فرمودند: «من انتظار دارم صاحبان فکر و قلم، مفاهیم حقیقی را تبیین کنند و اجازه ندهند دشمن با تبلیغات فریب‌کارانه، حقیقت را وارونه جلوه دهد».^۵

۱. همان، ۲۲ بهمن ۱۳۹۷؛ در:

<https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid=2678#74068>.

۲. سیدروح‌الله موسوی خمینی، صحیفه امام، ج ۶، ص ۱۲۱-۱۲۲.

۳. رضا بسطامی، خاطرات علی دانش منفرد، ص ۸۲.

۴. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۲۰ خرداد ۱۳۷۵؛ در: <https://khl.ink/f/20265>.

۵. همان، ۲۸ خرداد ۱۴۰۴؛ در: <https://khl.ink/f/60462>.

این سخن بازتاب همان حقیقتی است که امیرالمؤمنین علیه السلام بر آن تأکید کرده‌اند: «فَلَوْ أَنَّ الْبَاطِلَ خَلَصَ مِنْ مِرَاجِ الْحَقِّ لَمْ يَخَفْ عَلَى الْمُؤْتَدِينَ: اگر باطل از حق جدا می‌شد، راه برای حقیقت جویان روشن می‌گشت». ^۱ همچنین فرمودند: «وَلَوْ أَنَّ الْحَقَّ خَلَصَ مِنْ لُبِّسِ الْبَاطِلِ، انْقَطَعَتْ عَنْهُ أَلْسُنُ الْمُعَانِدِينَ: و اگر حق از پوشش و نقاب باطل بیرون می‌آمد، زبان معاندان و فتنه‌گران کوتاه می‌شد». ^۲

جهاد تبیین، رسالتی است برای روشنگری، بازشناسی مرز حق و باطل، زدودن غبار شبهه و خشی کردن فتنه‌های دشمن. این جهاد، مکمل جهاد نظامی است. در جنگ اُحد هنگامی که مسلمانان در شرایط سخت قرار گرفتند، ابوسفیان با شعار «أَعْلُ هُبَل»، کوشید شکست مسلمانان را به نفع بت پرستی مصادره کند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که به اهمیت نبرد تبلیغاتی واقف بود، بی‌درنگ به حضرت علی علیه السلام فرمان داد پاسخ دهند: «اللَّهُ أَعْلَى وَ أَجَلُّ»؛ ابوسفیان بار دیگر ندا سر داد: «ما برای خود عزّی [بت دیگر] داریم، اما شما عزّی ندارید». پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود پاسخ دهید: «اللَّهُ مَوْلَانَا وَ لَا مَوْلَى لَكُمْ: خدا مولا و سرپرست ماست و شما مولا و سرپرست ندارید». ابوسفیان که در این نبرد روانی نیز خود را بازنده می‌دید، سعی کرد نتیجه نبرد را با جنگ بدر مقایسه کند؛ اما پیامبر صلی الله علیه و آله دستور داد بگویند: «لَا سَوَاءَ؛ قِتْلَانَا فِي الْجَنَّةِ وَ قِتْلَاكُمْ فِي النَّارِ: هرگز مساوی نیستند؛ کشته‌های ما در بهشت‌اند و کشته‌های شما در دوزخ». ^۳ بدین‌سان جنگ تبلیغاتی دشمن نیز در کنار نبرد نظامی، با شکست مواجه شد.

این واقعه تاریخی نشان می‌دهد غفلت از جهاد تبیین در هر نبردی، پیروزی‌های میدانی را بی‌اثر می‌کند. رهبر انقلاب نیز در مواجهه با جنگ ترکیبی اخیر، با تأکید بر تبیین به‌موقع، از نخبگان فرهنگی و رسانه‌ای خواستند در میدان روایتگری حضور فعالانه داشته باشند.

نترسیدن از دشمن

دشمن در جنگ اخیر، تلاش گسترده‌ای برای ایجاد رعب در میان مردم و مسئولان به کار بست؛ در چنین شرایطی که دشمن حتی رهبر معظم انقلاب را نیز تهدید کرده است، ایشان با صلابت فرمودند: «تهدید را باید متوجه کسی کرد که از آن بترسد. ملت ایران نشان داده در برابر تهدید

۱. محمد بن حسین شریف‌الرضی، نهج البلاغه، ص ۸۸.

۲. همان.

۳. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۰، ص ۲۳.

نمی‌هراسد. "وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ: و [در انجام فرمان‌های حق و در جهاد با دشمن] سستی نکنید و [از پیشامدها و حوادث و سختی‌هایی که به شما می‌رسد] اندوهگین مشوید که شما اگر مؤمن باشید، برترید".^۱ و^۲

ایشان تأکید کردند: «دشمن نباید احساس کند شما از او می‌ترسید، که در این صورت دست از تهدید برنمی‌دارد».^۳ این هشدار رهبر انقلاب نه تنها آموزه‌ای الهی، بلکه تجربه‌ای پرتکرار در طول تاریخ به‌ویژه در دوران معاصر است؛ برای نمونه، در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی، معمر قذافی که از تکرار سناریوی عراق و سرنگونی صدام می‌ترسید، برنامه‌های هسته‌ای و تسلیحاتی لیبی را داوطلبانه کنار گذاشت و برای رفع تحریم‌ها با آمریکا و اروپا همکاری کرد؛ اما نتیجه این شد که در سال ۲۰۱۱، با حمایت ناتو، شورش‌های داخلی علیه او به جنگ تمام‌عیار کشیده شد و قذافی به شکل فجیعی کشته شد و لیبی هنوز درگیر جنگ داخلی و بی‌ثباتی سیاسی است.^۴

در مقابل، ترسیدن از دشمن در سخت‌ترین شرایط، مقدمه پیروزی بر دشمن است. در جنگ احد بعد از شهادت حمزه و آسیب‌دیدگی بسیاری از رزمندگان، دشمن که وضعیت مسلمانان را دید، تصمیم گرفت به مدینه حمله کند و خبر حمله خود را طوری انتشار داد تا به شدت مسلمانان را بترساند: «الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ: همان کسانی که مردم [منافق و عوامل نفوذی دشمن] به آنان گفتند لشکری انبوه از مردم [مکه] برای جنگ با شما گرد آمده‌اند، از آنان بترسید»؛^۵ اما خداوند می‌فرماید: «فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ: از آنان ترسید، از من بترسید»^۶ پیامبر ﷺ فرمود فقط کسانی که در احد زخمی و مجروح شده‌اند، باید به مقابله با دشمن بروند. این افراد زخمی بدون ترس و واهمه از دشمن به مقابله با دشمن در نزدیکی مدینه رفتند و توانستند لشکر دشمن را شکست دهند و با گرفتن غنائم، فاتحانه به مدینه

۱. آل عمران: ۱۳۹.

۲. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۲۸ خرداد ۱۴۰۴؛ در:

<https://khl.ink/f/60462>.

۳. همان.

۴. سایت خبرگزاری تسنیم، ۱۷ مهر ۱۳۹۲؛ در:

<https://tn.ai/112062>.

۵. آل عمران: ۱۷۳.

۶. مانده: ۳.

برگردند. به تعبیر عطار:

هرکه او از دشمنان ترسان بود کار او هر لحظه دیگرسان بود
از خدا ترس و مترس از دشمنان کز همه دارد خدایت در امان^۱

انسجام ملی

در دیدگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی، انسجام ملی یکی از کلیدی‌ترین ارکان اقتدار هر ملت است. ایشان همواره تأکید داشته‌اند که ملت ایران در لحظات سرنوشت‌ساز، با کنار گذاشتن اختلاف‌ها و تمرکز بر منافع ملی، وحدتی شکوهمند از خود نشان داده است.^۲ در جریان جنگ اخیر، رهبر انقلاب با تیریک اتحاد و اتفاق فوق‌العاده ملت ایران فرمودند: «یک ملت در حدود نود میلیون جمعیت، یک پارچه، یک صدا، شانه‌به‌شانه، در کنار هم، بدون هیچ‌گونه تفاوتی در خواسته‌ها و در مقاصدی که ابراز می‌کنند، ایستادند، شعار دادند، حرف زدند، از رفتار نیروهای مسلح حمایت کردند».^۳

اتحاد ملی به معنای از بین رفتن اختلاف سلیقه‌ها و نظرات مختلف و هم‌رأیی سیاسی نیست، بلکه به معنای کنار گذاشتن این اختلاف‌ها در زمانی است که پای منافع ملت در میان باشد. این سرمایه گران‌بها از دل ایمان، آگاهی و تجربه‌های تاریخی برآمده است؛ همان تجربه‌هایی که ملت ایران را به این باور رساند که بقای هویتی و استقلال ملی، در گرو ایستادگی همدلانه در برابر دشمنان است.

از صدر اسلام تا امروز، رمز پیروزی امت اسلامی در مقاطع سخت، وحدت کلمه بوده است. خداوند متعال می‌فرماید: «وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُون: و این امت شما امت واحدی است و من پروردگار شما هستم؛ پس از مخالفت فرمان من پرهیزید».^۴ همچنین هشدار می‌دهد: «وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذْهَبَ رِیْحُكُمْ: و نزاع [و کشمکش] نکنید تا

۱. عطار نیشابوری، پندنامه، بخش ۳۹.

۲. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۲۹ بهمن ۱۴۰۲؛ در: <https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid=988>

۳. همان، ۵ تیر ۱۴۰۴؛ در:

<https://khl.link/t/60502>.

۴. مؤمنون: ۵۲.

سست نشوید و قدرت [و شوکت] شما از میان نرود».^۱

امروزه نیز ملت ایران با وجود تفاوت‌های قومی، مذهبی، و سلیقه‌های سیاسی، بارها نشان داده است در هنگامه‌های تعیین‌کننده، صدایی واحد با محوریت ولایت دارد. این انسجام بارها ملت ایران را در مواجهه با دشمن پیروز کرده است.

رهبر انقلاب در سال‌های گذشته بارها تأکید کرده‌اند اتحاد ملّی، یکی از نیازهای مهم و سدی بزرگ در مقابل دشمن است.^۲ ایشان بعد از دفاع مقدس دوازده‌روزه نیز حفظ وحدت و انسجام ملی را وظیفه‌ای همگانی برشمرده‌اند که همه اقشار جامعه، اعم از مسئولان، اصحاب رسانه، علما، قضات و سایر کنشگران اجتماعی باید در آن سهیم باشند. از نگاه ایشان، این همبستگی ملی با تفاوت‌های سیاسی یا تنوع مذهبی منافاتی ندارد، بلکه ایستادن در کنار یکدیگر برای صیانت از کشور، نظام اسلامی و هویت جمعی ملت ایران است.^۳

توان و اقتدار نظامی

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام سوم خود پس از جنگ دوازده‌روزه، به تمجید از توان نظامی ایران و نیروهای مسلح پرداختند و فرمودند: «خدا را سپاس می‌گذاریم که به نیروهای مسلح ما کمک کرد، توانستند از دفاع چندلایه پیشرفته آنها عبور کنند و بسیاری از مناطق شهری و نظامی آنها را زیر فشار موشک‌های خودشان و با تهاجم قوای سلاح پیشرفته خودشان با خاک یکسان کنند؛ امری که حتی در "مخیله" مقامات صهیونیست نیز نمی‌گنجید و به دشمن فهماند که تعرض به جمهوری اسلامی برای او هزینه سنگین دارد».^۴

سخنان رهبر معظم انقلاب بر این نکته تأکید دارد که بازدارندگی واقعی در اقتدار میدانی و توان رزمی تحقق می‌یابد. جمهوری اسلامی ایران در سایه سال‌ها تلاش، خوداتکایی و نوآوری نظامی، به سطحی از توانمندی رسیده است که می‌تواند در برابر یکی از مجهزترین ارتش‌های منطقه، معادلات را به نفع خود تغییر دهد. این نکته که حمله به ایران «هزینه‌بردار است نه یک شعار»، امروز تجربه‌ای تثبیت‌شده در میدان است. جنگ دوازده‌روزه نشان داد ایران می‌تواند

۱. انفال: ۴۶.

۲. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، ۱۹ بهمن ۱۴۰۱؛ در:

<https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid=988>.

۳. همان، ۲۵ تیر ماه ۱۴۰۴؛ در: <https://khl.ink/f/60706>.

۴. همان، ۵ تیر ۱۴۰۴؛ در: <https://khl.ink/f/60502>.

نه تنها در سطح دفاعی، بلکه در سطح تهاجمی نیز عمل کند؛ آن هم در شرایطی که دشمن از حمایت همه جانبه آمریکا و غرب برخوردار است.

قرآن کریم از مسلمانان می خواهد تمام توان خود را در تهیه سازویرگ نظامی برای ترساندن دشمنان به کار گیرند: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ؛ هر نیرویی در قدرت دارید، برای مقابله با آنها [= دشمنان]، آماده سازید. و [همچنین] اسب های ورزیده [برای میدان نبرد]، تا به وسیله آن دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید».^۱ علامه طباطبایی در تفسیر این آیه می فرماید: «امر عامی است به مؤمنین که در قبال کفار به قدر تواناییشان از تدارکات جنگی که به آن احتیاج پیدا خواهند کرد تهیه کنند، به مقدار آنچه که کفار بالفعل دارند و آنچه که توانایی تهیه آن را دارند»؛^۲ یعنی نه تنها باید توان بالفعل دشمن بلکه باید توان بالقوه دشمن را نیز محاسبه کرد و در مقابل آن تدارک توان نظامی دید. راهبردی که سال هاست رهبر انقلاب آن را درباره توان و اقتدار نظامی کشور پیش می برند. سردار شهید حاجی زاده - فرمانده نیروی هوافضای سپاه - در این باره می گفتند: «ایشان نه تنها در جریان جزئیات پیشرفت های نظامی قرار داشتند، بلکه با نگاه دقیق و راهبردی خود گاه مسیر حرکت را نیز اصلاح می کردند؛ برای نمونه در شرایطی که اولویت کارشناسان فنی بر افزایش سرعت موشک ها بود، رهبری بر افزایش دقت اصابت تأکید داشتند. در آن زمان برخی معتقد بودند که با استفاده از کلاهک های سنگین، دقت اهمیتی ندارد؛ اما در میدان های واقعی نبرد - از جمله در عملیات های برون مرزی علیه تروریست ها در کردستان عراق یا مقابله با کمین ها در جنوب شرق کشور - اهمیت دقت، خود را به خوبی نشان داد؛ جایی که تنها با اصابت نقطه ای، امکان حذف هدف مورد نظر وجود داشت».^۳

کتاب نامه

قرآن کریم

۱. بسطامی، رضا، خاطرات علی دانش منفرد، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۴ ش.
۲. ثقفی، ابراهیم بن محمد، الغارات، ترجمه سید محمود زارعی، تهران: بیان معنوی، ۱۴۰۱ ش.

۱. انفال: ۶۰.

۲. سید محمد حسین طباطبایی، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۹، ص ۱۱۵.

۳. سایت دفتر حفظ نشر آثار آیت الله العظمی خامنه ای، ۲۴ تیرماه ۱۴۰۴؛ در: <https://khl.ink/f/60545>.

۳. رجایی، غلامعلی، برداشت‌هایی از سیره امام خمینی، تهران: مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۷۸ ش.

۴. شریف‌الرضی، محمد بن حسین، نهج‌البلاغه، تحقیق: صبحی صالح، قم: هجرت، ۱۴۱۴ ق.

۵. طباطبایی، سیدمحمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷ ق.

۶. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر قمی، قم: دارالکتاب، ۱۳۶۷ ش.

۷. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، بیروت: داراحیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق.

۸. موسوی خمینی، سیدروح‌الله، صحیفه نور، تهران: شرکت سهامی چاپخانه وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۶۱ ش.

۹. نیشابوری، عطار، پندنامه، [بی‌جا]: انتشارات فرهنگ جامع، [بی‌تا].

1. <https://farsi.khamenei.ir>

2. <https://tn.ai/112062>